

ŠTEFANOVinky

Číslo 1/ Ročník IV.

Občasník obyvateľov obce a okolia

Apríl 2010

Porozumieť veľkonočným sviatkom

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Slávi sa na prvú jarnú nedeľu po splne mesiaca, čo môže pripadnúť na jednu z nedeľ od 22. marca do 25. apríla. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky - paschu, ktoré sa slávil od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (naš marec až apríl) na pamiatku oslobodenia Izraelského národa z egyptského otroctva. Vysvetlenie pôvodu názvu „veľká“ treba hľadať v časoch židovského otroctva v starovekom Egypte. Faraón nebol ochotný prepustiť svojich izraelských otrokov, a preto Boh trestal krajinu desiatimi ranami. Až po poslednej z nich, keď zomreli všetky prvorodené egyptské deti, faraón prepustil zotročený ľud. Židov, ktorí pomazali veraje svojich dverí krvou baránka, sa táto pohroma netýkala a anjel smrti ich obišiel. Baránok je preto symbolom Ježiša Krista, ktorého krv nás všetkých zachránila od večného zatratenia. Obídienie aj prechod predstavujú veľké Božie skutky, ktoré urobil počas jednej noci pre svoj ľud, a preto každoročnú spomienku na tento deň Izraeliti nazvali Veľkou nocou. Symbolika prechodu z otroctva do slobody sa preniesla aj do kresťanstva ako prechod z hriechu do života, ktorý zabezpečil Ježiš Kristus svojou smrťou a zmŕtvychvstaním.

Kvetná nedeľa (v tomto roku 28. marca)

Posledná pôstna nedeľa, známa pod menom Kvetná nedeľa, alebo Nedeľa utrpenia Pána, je prvým dňom Veľkého týždňa.

Kvetná nedeľa nám pripomína rozhodnutie židovskej rady o Ježišovej smrti a kresťania si počas nej pripomínajú triumfálny vstup Ježiša Krista do Jeruzalema. (pokračovanie na str.2)

**Na Veľkú noc v našom vínši,
nemôže byť pozdrav inší, ako:
Ženám veľa vody, chlapom veľa vína,
deťom nech vo vrecku
zopár mincí cínká.**

**Milostiplné a požehnané
Veľkonočné sviatky všetkým občanom
praje pán starosta a redakčná rada**

*Skôr než domov prinesieš
pár farebných vajec,
poriadne sa pred šibačkou,
poriadne sa najedz.
Inak by si ľahko mohol
priniesť len opičku,
nezabudni k pálenke
občas aj vodičku.*

Takto sa na jar tešia deti v škole.

**Tecičko, tecičko, dajte
malované vajíčko.
Keď nedáte malované,
dajte aspoň biele,
slepička vám znesie iné.
Na peci v kútku,
na zelenom prútku,
prútek sa zohne,
vajíčko spadne.
Keď mi nedáte,
na stúl nevydáte,
bude vám na peci sedieť
a škarede hľadať.**

Porozumieť veľkonočným sviatkom

(dokončenie zo str. 1)

V tento deň sa svätia palmové alebo olivové ratolesti, u nás najčastejšie bahniatka, tie sa potom spália na popolec, ktorý bude použitý pri obradoch Popolcovej stredy budúceho roku.

Zelený štvrtok (v tomto roku 1. apríla) Podstatou Zeleného štvrtku je spomienka na ustanovenie Sviatosti Oltárnej i sviatosti kňazstva. Na Zelený štvrtok predpoludním biskupi na pamiatku ustanovenia sviatosti kňazstva slúžia sväté omše so všetkými kňazmi svojich diecéz. Táto svätá omša sa nazýva Missa chrismatis. Pri týchto omšiach posväcujú aj tri druhy oleja: krizmu, olej katechumenov a olej chorých. Olej je znamením sily. V liturgii sa olej používa pri krste, birmovaní, sviatosti pomazania chorých a pri vysvätení kňazov. Vo štvrtok večer slávi Ježiš poslednú večeru so svojimi učeníkmi. V tento večer ustanovil dve sviatosti: kňazstva a Eucharistie, resp. premenil chlieb a víno na svoje telo a krv. Súčasne takto odovzdal apoštolom kňazskú moc so slovami: „Toto robte na moju pamiatku“. V Zelený štvrtok sa večerná svätá omša slávi na pamiatku ustanovenia Sviatosti Oltárnej. Táto svätá omša je tiež známa obradom umývania nôh dvanástim mužom, ktorý pochádza z čias svätého Gregora Veľkého, ktorý denne hostil 12 žobrákov. Týmto dňom, ktorý dostal svoje pomenovanie pravdepodobne podľa zelene v Getsemanskej záhrade, sa začína Veľkonočné trojdnie. Vo štvrtok prestávajú zvonit' zvony, ako znak spoluúčasti s utrpením Krista. Ich zvuk sa ozve až na slávnostnú Glóriu na vigíliu vzkriesenia na Bielu sobotu a namiesto nich sa používajú rapkáče. Po skončení svätej omše si pripomínajú Pána Ježiša, ako v Getsemanskej záhrade bdie v modlitbe. Apoštoli od únavy zaspali a Ježiš zostáva celkom sám, opustený. Túto udalosť symbolizuje nielen otvorený prázdny svätostánok, zhasnuté večné svetlo pred ním, ale aj obnažovanie oltárov a odnášanie všetkých predmetov z nich. Obnažené oltáre symbolizujú opustenosť Krista v Getsemanskej záhrade.

Veľký piatok (v tomto roku 2. apríla) - deň utrpenia, ukrižovania a smrti Ježiša Krista. V rímskokatolíckych chrámoch sa v tento deň neslúži svätá omša, oltáre sú bez chrámového rúcha. Všetci veriaci sa postia od mäsitých pokrmov a najesť sa možno za deň len raz do sýtosti. Je to deň osobitne zasvätený spomienke Ježišovho utrpenia a smrti na kríži. Je to deň pôstu, pokánia a jediný deň roka, kedy sa neslávi eucharistická obeta. Namiesto nej sa koná liturgia umučenia Pána, ktorá pozostáva z bohoslužby slova, slávnostnej modlitby veriacich, z poklony Svätému krížu a sv. prijímania. Ježišovu smrť nám

pripomína aj liturgická farba - farba krvi. V tento deň sa čítajú alebo spievajú pašie.

Biela sobota (v tomto roku 3. apríla) Obrady Bielej soboty sa konajú po západe slnka v rámci tzv. Veľkonočnej vigílie (bdenia). Podľa pradávej tradície je táto noc očakávaním Pána, noc bdenia, zasvätená Pánovi (Ex 12, 42). Biela sobota - oslava Kristovho zmŕtvychvstania začína Veľkonočnou vigíliou. To znamená na Bielu sobotu večer, pôvodne v noci, keď sa začínala aj židovská Pascha (sviatky Židov konané na pamiatku poslednej večere v egyptskom zajatí, keď anjel smrti prešiel okolo príbytkov Izraelitov a neškodil im, lebo mali veraje dverí pomazané krvou obetného baránka, Ex 12,1-51), teda sviatky, pred ktorými bol Pán Ježiš ukrižovaný. Katolícka cirkev slávi vigíliu už ako radostnú slávnosť vzkriesenia, znovu sa rozozvučia zvony, ktoré od štvrtka večera mlčali a po 40-dňovej prestávke opäť zaznie víťazný spev - Aleluja!

Veľkonočná nedeľa (v tomto roku 4. apríla) V tento deň si rímskokatolíci pripomínajú ukrižovanie, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Zmŕtvychvstanie - najväčší Kristov zázrak a základná pravda kresťanskej viery.

Veľkonočný pondelok (v tomto roku 5. apríla) Veľkonočný pondelok sa zvykne nazývať aj „Pondelkom Baránka“ na pamiatku toho, čo sa udialo prvého dňa po sobote. Vtedy totiž anjel dodával odvahu ženám, ktoré na úsvite pribehli k hrobu a boli vydesené a znepokojené, keď ho našli prázdny. „Neľakajte sa!“ povedal im. „Vstal z mŕtvych. Niet ho tu.“ (Mk 16, 6). A dodal: „Ale chodte a povedzte (to) jeho učeníkom“ (porov. tamtiež). Posledný sviatočný deň Veľkej noci je známy aj šibačkou a oblievaním dievčat vodou. Veľkonočné obdobie - obdobie veľkonočnej slávnosti - trvá 50 dní. Začína sa na Bielu sobotu večer a končí sa večer na sviatok Zoslania Ducha Svätého (Turíce). Toto obdobie sa slávi v radoosti a plesaní ako jeden sviatočný deň, ba ako jedna „veľká nedeľa“. Predovšetkým v týchto dňoch sa spieva radostné Aleluja.

Marián Meňuš, farár

Farský ples

Myšlienka usporiadať ples našla porozumenie u mnohých, predovšetkým u Farskej ekonomickej rade. Preto dňa 12. februára 2010 sa v Kultúrnom dome poriadal 1. reprezentačný farský ples. Na radosť usporiadateľov pozvanie prijali všetky vekové kategórie. V úvodnom príhovore pán farár predstavil úmysel poriadania kultúrnej akcie - výťažok sa použije na novú fasádu, dominanty obce, farského

kostola v Štefanove. S citom a jemnosťou sme sa započúvali do nádhornej piesne Velebí moja duša, Pána... , v podaní študentky prírodovedeckej fakulty. Následne bol prevedený akt požehnania plesu a prípitkom oficiálne otvorenie kultúrneho podujatia. Štefanovskí miništranti vymenili kamžu za elegantné obleky, pretože práve im a ich tanečným partnerkám, patrila tanečný parket. V spoločenských tancoch ukázali umenie pohybu a šarm, za čo si vyslúžili uznanie a potlesk. Vzápätí sa tanečný parket zaplnil veselými mladými pármí, manželskými dvojicami, či roztočilými starenkami. Obohatením plesu bola prítomnosť účastníka, televíznej speváckej súťaže Slovensko hľadá Superstar - semifinalistu Martina Molenta. Gospelovými i modernými piesňami prezentoval krásu hlasu, ktorým ho Boh obdaroval. Hudobná skupina Relax sa predviedla vo výbornom štýle. Sálou sa niesli ľúbivé tóny, ktoré dvíhali zo stoličiek aj „sviatočných“ tanečníkov. Ani sme sa neoznali už odbíjalo polnoc. Čas, na ktorý sa sústredili všetci očakávajúci výhru. Vďaka štedrým sponzorom si mnohí odniesli krásne ceny. Púť do francúzskych Lúrd bude zaiste pre jedného výhercu životným zážitkom. Veríme, že akcia splnila očakávania a o rok sa na parkete opäť stretneme.

Marián Meňuš, farár

Misionár z Filipín v Štefanove

S príležitosťou koledovania „Dobrej noviny“ sme pozvali do farnosti misionára. V nedeľu 3. januára 2010 navštívil našu farnosť P. Jozef Strečka SVD zo Spoločnosti Božieho Slova, aby nám po svätej omši priblížil službu jeho rehoľných spolubratov na Filipínach a povedal tiež niečo o skúsenostiach z jeho ročného pobytu v tejto krajine. Páter Strečka na začiatku tiež krátko predstavil históriu tejto misijnej rehole pochádzajúcej z nemeckého jazykového prostredia. Za pomoci obrazového pásma sme si mohli vytvoriť predstavu o spoločenskom živote i o fungovaní Cirkvi v tamajších podmienkach. Po skončení prezentácie sa dali zakúpiť knižky o živote slovenských misionárov verbistov v niektorých krajinách sveta. V poobedňajších hodinách sa deti prezliekli do koledníckych kostýmov, aby vzápätí vyšli do ulíc ohlasiť spevom i viňšmi. Radostnú novinu - Narodenie Ježiša Krista 44 koledníkov v chladnom počasí koledovalo pre deti v Afrike. Spolu vykoledovali **1181,56 eur**. Vďaka patrí všetkým zainteresovaným dobrodincům.

Marián Meňuš, farár

Príprava na Velkonočné sviatky

Keď zalovím v pamäti, ako dieťa či dospelávajúce dievča si útržkovito pamätám, ako sme sa pripravovali na slávenie Velkonočných sviatkov v mojej mladosti.

Pôstne obdobie trvalo od popolcovej stredy 40 dní, tak ako dnes a počas týchto dní sa aj u nás dodržiavali rôzne zvyky, ktoré sa časom vytratili. Prvá nedeľa bola Čierna, to preto, že si ženy odkladali pestrofarebný šat a až do Kvetnej nedele nosili tmavé oblečenie. Dva týždne pred

Velkonočnou nedeľou na Smrtnú nedeľu, sme v dedine pochovávali Morenu. Na

nádvorí domu pána rektora Zemánka sa stretla Štefanovská mládež. Chlapci priniesli dlhú palicu a spolu s dievčatami vytvárovali zo slamy a látky Morenu - symbol zimy a smrti. V sprievode prišli k potoku a zaspievali takúto pesničku:

„Smrtná nedeľa, kdes ty kľúč podela. Dala sem ich dala, svätému Juru, aby kľúče vzal, lúku s kvetma rozkvital.“

Morenu zapálili a hodili do vody a všetci sa rozbehli navôkol. To preto, aby im nikto z rodiny do roka nezomrel. Táto tradícia sa v Štefanove udržiavala do začiatku 70-tych rokov minulého storočia a pozvoľna upadla do zabudnutia. Tradíciu si opäť pripomenuli pred tromi rokmi deti z našej materskej školy. Na kvetnú nedeľu sa svätili bahniatka, gazdiné ich zasúvali za rám obrazu, alebo ich gazda zavesil na povale, aby bol dom chránený pred bleskom. Dnes ich používame ako ozdobu.

Čas pôstu bol čas, kedy neboli žiadne zábavy, svadby a pôst bol aj v jedení. Mäso sa počas pôstu jedlo len veľmi málo a od Smrtnej nedele sa už nejedlo vôbec. Mamy varili prevažne zemiaky s mliekom, strukovinové polievky a múčne jedlá. Veľký piatok bol ako aj dnes veľký pôst a v skorých ranných hodinách na tento deň sme sa chodili umývať do potoka. Cestou naspäť sme

sa pri najbližšom kríži pomodlili. Na Veľký piatok sa nevykonávali žiadne poľnohospodárske práce, nesialo sa, ani neoralo. Prvý raz sa údené mäso jedlo až po rannej sv. omši, posvätené na Velkonočnú nedeľu. Tradícia posviacania pokrmov sa dodržiava dodnes. Jedlo sa nieslo na posviacku v prútenom košíku, alebo v košíku zo šúpolia a vrch košíka bol prikrytý bielym vyšívaným obrúskom.

Gazdiné sa na príchod Veľkej noci dôsledne pripravovali. Po dlhej zime upratovali celú domácnosť, z vonku sa vápnom vybielili vchody - gánky, schody do domu sa zasa natreli farebným vápnom.

V posledný týždeň pred Veľkou nocou ženy piekli koláče, bábovky a zázvorníky. Na Velkonočnú nedeľu sa jedlo údené mäso a ako hlavné jedlo bola mladá pečená kozľatina.

Chlapci, si museli zájsť na čerstvé, vrbové prútie a na bielu sobotu sa plietli korbáče.

Najprv sa spojilo 8 prútikov a deviaty prút sa zaplietol do rúčky. Potom sa postupne splietali prútiky a vznikol korbáč.

Techniky na pletenie korbáčov boli rôzne a dedili sa v rodine. Ak si niekto korbáč neuplietol, v pondelok šibal vetvičkou z jalovca.

Aby boli vajička pre šibačov čerstvé, ozdobovali sa na Velkonočnú nedeľu. Vajička sa varili v šupinách z cibule a namiesto dnešných nálepiek sa na spestrenie na vajičko priložil štvorlístok či púpavový list, aby vznikol odtlačok. Táto technika zdobenia sa v niektorých domácnostiach dochovala dodnes.

Na Velkonočný pondelok chlapci išli do kostola a potom sa poberali po šibačke. Okrem vajičok si vyšibali menšiu sladkosť a v bohatších domoch dostali aj drobný peniaz. Starší mládenci dievčatá šibali i oblievali, za čo si vyslúžili vajičko, aj pohárik vína. V podvečer na Velkonočný pondelok bola v dedine šibačková zábava. V utorok po Velkonočnom pondelku sa karta obrátila a dievčence, aby nezostali dlžné pooblievali a vyšibali chlapcov. (JT)

Recept na veľkonočného baránka

Budeme potrebovať: 8 vajčiek, 8 lyžíc kryš. cukru, 8 lyžíc hl. múky, 3 lyžice oleja a 1/2 balíčka kypriaceho prášku. Vajcia s cukrom vyšľaháme, pridáme múku, olej, kypriaci prášok, cesto nalejeme do vymastenej a múkou vysypanej formy a dáme piecť do predhriatej rúry na teplotu 200 °C po 10 minútach teplotu znížime na 150 °C a pomaly dopekáme. Vychladeného baránka ozdobíme cukrovou polevou. Na krk mu priviažeme červenú mašličku. Kávové zrnká použijeme na očka.

Poleva sa vytvorí zmiešaním 14 dkg ml. cukru a jedného bielka, pridáme trochu citrónovej šťavy a vymiešame na primeranú hustotu.

Cvičenie pre zdravie aj potešenie

Už pol roka sa skupina žien z našej obce stretáva dva až trikrát týždenne v klube pri OcÚ na cvičení pilates. Najmladšia z nás má 15 a najstaršia 65 rokov. Aké to je teda cvičenie?

Jozef H. Pilates sa narodil v Nemecku v roku 1880. Celé detstvo a mladosť ho trápili zdravotné problémy a preto, v prvom rade pre vlastnú potrebu, vytvoril systém rehabilitačných cvikov, ktoré mu pomohli viesť plnohodnotný život až do vysokého veku.

Kondično-rehabilitačné cviky zostavil J.H. Pilates spočiatku pre špičkových športovcov (box) a pre mužov v zbrani. Až neskôr, po príchode do USA, sa začal venovať aj tanečníkom. Jeho klienti čoskoro pochopili, že pri cvičení sa zbavujú nielen následkov úrazov, ale aj pohybových zlozvykov.

Dnes je metóda pilates cvičení prístupná širokej verejnosti. Všetky cviky majú svoje pravidlá. Každý pohyb je kontrolovaný a presný. Pozornosť venujeme v prvom rade pohybu chrbtice, správne dýchaniu a práci tzv. centra sily. Cvičenie pilates sa zameriava na posilnenie priečneho brušného svalu a šikmých brušných svalov, pracuje s bránicou a pomocnými dýchacími svalmi, zapája svalstvo panvového dna. Vyhýba sa nezmyselnému veľkému počtu opakovaní cvikov, dôraz kladie na ich prevedenie. Pri cvičení je dôležitá koncentrácia, preto cvičíme bez hudby a rytmus nám udávajú nádychy a výdychy.

Od cvičenia pilates neočakávajme zázraky. Nie je to žiadny čarovný recept na schudnutie alebo na liečenie chorôb. Je to syste-

matická práca s vlastným telom, ktorá vyžaduje dôslednosť a pravidelnosť. Už po pol roku cvičenia vidíme na sebe zmeny, nielen estetické, ale najmä zdravotné. Zlepší sa držanie tela, chôdza, prestanú nás bolievať nohy, kríže, hlava. Postupne miznú nielen drobné, ale aj väčšie zdravotné ťažkosti, ktoré nám roky znepríjemňovali život. Každý, kto sa aspoň niekoľko týždňov venuje tomuto cvičeniu pochopí, že pri pilatese nerozhoduje fyzická kondícia, telesná váha, športová zdatnosť a už vonkoncom nie vek. Cvičenie nám prináša pohodu a radosť, a to je odmena za každú námahu.

Ing. Viera Walnerová

SPP - distribúcia a. s. oznamuje

Od 1. 3. 2010 je v prevádzke zákaznícka linka SPP - distribúcia, a. s., ktorá slúži predovšetkým pre potreby žiadateľov o pripojenie k distribučnej sieti (t. j. plynofikácia nových objektov) a pre technické zmeny na existujúcom odbernom plynárenskom zariadení (t. j. napr. výmena existujúcich plynových spotrebičov, zmena umiestnenia meradla spotreby zemného plynu z rodinného domu do oplotenia a pod.). Telefónne číslo zákazníckej linky pre pripájanie k distribučnej sieti je **0850 269 269** a je pre zákazníkov k dispozícii počas pracovných dní od 7. 30 do 15. 30 hod.

Tancovali sme pod dohľadom tanečného majstra

Naša škola zorganizovala tanečný kurz pod záštitou tanečnej školy **Pirutt Erika Ňarjaša**, diplomovaného trénera a niekoľkonásobného majstra SR v spoločenskom tanci, tanečníka Let's dance, kde získal titul kráľa štandardných tancov.

Zareagovali sme na ponuku, ktorú tento skvelý tréner a skvelý človek ponúkol školám na Slovensku. Sme malá obec na Záhorí, a o to viac si ceníme, že nás neodmietol a prichádzal k nám osobne i napriek nepriazni počasia. V 12 hodinovom kurze, ktorý prebiehal v priestoroch kultúrneho domu od 6. decembra počas víkendov odovzdal žiakom základnej školy, ale i stredných škôl to najlepšie, čo mohol. Zaslúžil ich do trikov ako vyzerat' na parkete ukážkovo a ukázal správne princípy, kľúč ako tancovať **štandardné tance Waltz, Tango, Viedenský valčík, latinsko-americké tance Cha - cha a Salsa**.

Vyvrcholením hodín tréningu bol 29. január 2010, kde žiaci na svojom bále predviedli rodičom, starým rodičom časť umenia, ktoré sa za pomerne krátky čas dokázali naučiť. Ukázali, že komunikovať sa dá nielen cez „pokec“ na internete, ale i cez pohľad do očí s nesmelými slovami „smiem prosiť“. Dvadsaťdva párov krásnych mladých ľudí prinieslo radosť a nadšenie do sály. Bolo potešením sledovať ich šikovnosť, zladenie s rytmom.

Celý večer moderoval E. Ňarjaš, ktorý vyhlásil súťaž Let's dance. Páry súťažili pod drobnohlľadom poroty - pána starostu R. Poláka, pani Mgr. art. S. Hílkovej a E. Ňarjaša. Bolo určite veľmi náročné vybrať do finále šesť najlepších, lebo každý tanečný pár bol jedinečný a neopakovateľný. Víťazný pohár si odniesol pár **Kludia Malíková**, žiačka 7. ročníka a jej tanečný partner

Radovan Horný, žiak 1. ročníka strednej školy. Titul najsympatickejšia tanečníčka získala **Lucia Černá**, žiačka 7. ročníka a najsympatickejší tanečník **Filip Bernát**, žiak 8. ročníka. Všetci tanečníci obdržali od svojho trénera diplom o úspešnom zvládnutí tanečnej školy. Mladým tanečníkom všetci držíme palce, aby im to nadšenie vydržalo, aby sa stále zlepšovali, lebo je to jedna z najkrajších foriem využívania voľného času, ktorá nielenže prospieva telesnej kultúre, ale obohacuje i dušu.

Umeleckou perličkou bolo vystúpenie **Erika Ňarjaša** so svojou tanečnou partnerkou **Kristínou Kamenickou**, ktorí získali obrovský aplauz u divákov.

Na záver by som chcela vyjadriť vďaka všetkým rodičom, ktorí sa spolupodieľali na príprave, Obecnému úradu Štefanov a hlavnému sponzorovi večera, ktorý podporil tento projekt, pánovi **Ing. J. Hílkovi ml.**

Mgr. Zuzana Burdová

Pavol Riška - náš rodák

4. októbra 2009 by sa dožil rodák zo Štefanova, maliar Pavol Riška 70 rokov. Tí starší sa naňho dobre pamätajú ako na Paľa Pekára, pretože jeho otec, Matej Riška pôsobil v Štefanove ako dedinský pekár. Paľo pochádzal zo siedmich súrodencov. Už od malička rád kreslil, no naplno sa jeho talent rozvinul až

*Nikdy som dedka nevidel
poznám ho iba z fotky.
Viem, že sa volal Paľo
a mal rád ľudí všetkých.*

*Ešte viem, že maloval,
a že bol ockom mojej mamy,
že mal rád život
a odišiel veľmi mladý.*

*Nikdy som dedka nevidel
no je tu stále s nami...*

na ZŠ v Závode, kde začal po maturite učiť matematiku a výtvarnú výchovu, ktorú diaľkovo študoval na Pedagogickej fakulte v Trnave. Tu sa i oženil. Od roku 1966 - 1970 býval aj s rodinou v Štefanove, neskôr sa aj s rodinou presťahoval do Senice, kde býval až do svojej tragickej smrti na Štedrý deň roku 1980.

S manželkou mal tri deti: Pavla, Sašu a Juraja. Ani jedno z jeho detí neprejavilo výrazný výtvarný talent po svojom otcovi. Syn Pavol pracuje v štátnej službe, dcéra Alexandra je stredoškolská

učiteľka na Gymnáziu v Skalici a najmladší syn Juraj je lekár. Výtvarný talent po dedovi Paľovi zdedil vnuk Matúš, ktorý je ešte žiakom základnej školy.

4. októbra 2009 usporiadala ZUŠ v Senici spolu s výtvarníkmi - manželmi Orthovcami, vernisáž spomienkovej výstavy pri príležitosti nedeľného 70. výročia narodenia, ktorej sa zúčastnili jeho najbližší príbuzní, priatelia a známi. Na svojho deda si na vernisáži zaspomínal jeho vnuk Matúš krátkou básničkou.

Niekoľko obrazov počas svojho života namaľoval aj vo svojom rodisku - Štefanove: Božia muka, Pekáreň, U Hríchů.

Terézia Rišková

Štefanovské fašiangy od piatku do stredy

Tohtoročné fašiangové veselie odštartoval v piatok 12. februára I. farský ples, ktorému počas jarných mesiacov predchádzal VI-II. reprezentačný ples poľovného združenia a II. reprezentačný ples dobrovoľného hasičského zboru.

Dalšia fašiangová akcia bola v nedeľu 14. februára a patrila hlavne deťom. Asi nikto nespočíta koľký ročník detského maškarného plesu zorganizovalo opäť Rodičovské združenie pri ZŠ s MŠ Štefanov. I keď bola počas konania plesu zvýšená chorobnosť, deti prišli a bolo ich na maškarnom plesu ako vždy veľa. Priebeh tejto akcie režírovali pani učiteľky, ktoré s deťmi pripravili nielen úvodný kultúrny program, ale zorganizovali tu aj niekoľko súťaží. Deti si spoločne zasúťažili, zatancovali a hlavne predviedli svoje nádherné kostýmy. Maškarného plesu sa už po niekoľko rokov zúčastňujú i žiaci z vyšších ročníkov a niektorí si zhotovili aj veľmi pekné masky. Veľká vďaka rodičovského združenia patrí i sponzorom, ktorí darovali množstvo darčiekov na odmeny maskám aj do tomboly.

Fašiangový pondelok bol už po tretí rok zabíjačkový. Pri kultúrnom dome sa konala obecná zabíjačka, na ktorú občanov pozval pán starosta a poslanci obecného zastupiteľstva. Od skorých ranných hodín bol v pohybe celý personál mäsiarov a pomocníkov, ktorí s precíznosťou pripravovali zabíjačkové produkty. Krátke prerušenie tejto činnosti nastalo, keď prišli ku kultúrnemu domu zatancovať kolečko Turci a po chvíľke oddychu sa opäť pokračovalo v prípravách na poobedňajšiu hostinu. Po 12. 00 hodine

vôňa z kuchyne, ktorá sa niesla do širokého okolia, prilákala prvých návštevníkov a kultúrny dom sa pozvoľna začal naplňať. V podvečer sa vrátili i Turci pre všetkých prítomných zatancovali opäť kolečko. K dobrej nálade svojou hudbou prispela i hudobná skupina Proxima a tak fašiangová veselica pokračovala až do polnoci.

Štefanovský fašiangový utorok je tradícia, ktorá sa s malými prestávkami v Štefanove uskutočňuje niekoľko desaťročí. Má svojich priaznivcov, ktorí sa do fašiangového sprievodu aktívne zapájajú, ale aj obdivovateľov, ktorí celý sprievod po dedine doprevádzajú. Tak sa i v tomto roku skupina asi šesťdesiatich ľudí v utorkové ráno stretla v kultúrnom dome, kde sa prezliekli za herivaškov a v sprievode sa pobrali po dedine. Do sprievodu prišli nielen staré známe masky, ale aj nové tváre, najmä dievčenské. Počas dňa sa sprievod rozrástol na 91 maskár, ktoré doprevádzalo malé autíčko „prvej pomoci“ s občerstvením. Celý sprievod ukončil svoje putovanie v podvečer opäť pri kultúrnom dome.

Večer sa konala tradičná fašiangová zábava, spojená s pochovávaním basy, ktorá bola ako každý rok, v réžii dobrovoľných štefanovských hasičov. Hlavní protagonisti mali pochovávanie basy veľmi dobre nacvičené, nakoľko tohtoročnú predpremiéru pochovávania mali v Oreskom aj v Radošovciach. Tú štefanovskú, naleštenú, plechovú basu pochovali ako poslednú, asi jednu hodinu po polnoci. Rozlúčili sa s ňou nielen „plačky“, ale aj početné publikum. Pochovaním basy skončilo bujaré fašiangové veselie a s popolcovou stredou nás posunulo k pokľudnému obdobiu pôstu a očakávaniu Veľkonočných sviatkov.

Renáta Müllerová

Tvorivé deti na tvorivých dielnach

Aj keď všetko vyzeralo, že už je jar blízko a sneh sa z okolitých kopcov pomaly vytratil, na hranie sa detí vonku počas tohtoročných jarných prázdnin to správne počasie ešte nenastalo. Pre spestrenie tohto týždenného voľna sme pre deti pripravili dva dni tvorivých dielní. Počas tejto akcie si vyskúšali svoju šikovnosť v troch skupinách, z ktorých každá mala iné zameranie.

V prvej skupine sa deti oboznámili s technikou kaširovania - vytvárania modelov spojením novinového papiera, bieleho papiera a tekutého škrobu. Kaširovali hrnčeky, misky a tanieriky, ktoré po zaschnutí maľovali, zdobili servítkovou technikou, alebo obľepovali vlastnoručne vyrobenými ozdôbkami. Svojich priaznivcov malo i maľovanie plagátov pastelom.

Druhá skupina bola zameraná na tvorbu z papiera a vlny. Deti využili skúsenosti vedúcich pri výrobe zvieratiek z bavlny, ozdobných kvetín z papiera, či dekoratívnych štipcov.

V tretej skupine sa deti venovali zdobeniu kvetináčov. Maľovali, zdobili ich servítkovou technikou, alebo popustili uzdu fantázii a kombinovali zdobenie korálikmi, flitrami, a rôznofarebným plastovým materiálom, z ktorého si ozdoby vyrábali. Dokončený

kvetináč naplnili hlinou a zasadili pripravené rastliny. Dva dni tvorivých dielní prilákali nielen deti, ale aj zopár mamičiek, ktoré si takúto aktivitu pochvalovali. Kaširovaná žirafa, ktorú deti vytvorili ako spoločné dielo je ozdobou klubu.

(JK)

Pivo - nápoj minulosti aj budúcnosti

Pivo - jemne alkoholický nápoj, vhodný pre dospelý organizmus, ktorý ak sa požíva s mierou je nielen osviežujúci, ale i blahodárne účinný na ľudský organizmus. V teplý letný podvečer padne dobre posedenie s priateľmi pri orosenom pollitre hnedého, či čierneho moku. Ak niekto zásadne nemôže, alebo nechce piť alkoholický nápoj, výrobcovia ponúkajú množstvo bezalkoholických pív. Pivo je považované za jeden z najstarších alkoholických nápojov, ktoré človek vôbec objavil. Má svojich priaznivcov po celom svete. Koncom minulého storočia sa z nálezísk v povodí rieky Eufratu a Tigrisu dozvedáme o histórii existencie piva siahajúcej až do dávnej starovekej Mezopotámie. Archeologické nálezy niektorých nádob a cedidiel približne z roku 2800 pred n. l. svedčia o tom, že neolitickí ľudia osídľujúci túto oblasť dokázali tento nápoj vyrábať i piť. Jazykovedci z nálezov potvrdili existenciu piva ešte pred príchodom najstaršieho národa Sumerov do Mezopotámie.

Dalším náleziskom dôkazov o existencii a výrobe piva bol Egypt - pôvodne považovaný za kolísku piva. Nápis na kamenných doskách, alebo texty z pyramid z Sakkáre z konca 4. a začiatku 3. tisícročia pred n. l. nás oboznamujú s výrobou či používaním piva vo všetkých epochách Horného aj Dolného Nílu.

Výroba piva v staroveku mala veľa spoločného s jeho výrobou v dnešnej dobe, ale v niečom sa predsa len odlišovala. Základom pre slad bol jačmeň. Okrem toho sa používala aj dvojradová pšenica, či pšenica obecná, ktorá sa používala olúpaná, rozomletá, alebo vo forme pивných chlebov. Úpravou obilia boli poverené prevažne ženy, ktoré drvili zrná. Keďže v staroveku nepoznali chmeľ, pridávali do piva iné prísady, čím vznikali piva rôzneho druhu a chuti.

Existencia výroby piva je teda dielom viacerých národov, z ktorých sa mnohé ani nezapísali do dejín. Mnohým generáciám vďačíme za nespočetné množstvo druhov piva a každý konzument má svoju obľúbenú či menej obľúbenú značku piva. Dovoľujem si tvrdiť, že každý národ má svoje druhy obľúbených pív.

Základom pre výrobu piva sú slad, chmeľ a voda. Slad sa vyrába zo špeciálnych druhov jačmeňa a má veľký vplyv na kvalitu piva. Niektoré vlastnosti sladu, napríklad chuť, farba či vôňa rozhodujú o druhu piva. Vyrába sa v sladovniach, ktoré nie sú vždy súčasťou pivovaru. Veľmi obširne povedané, jačmenné zrná prechádzajú procesom klíčenia podľa určitých metód a procesov sa menia na slad. Druhou pivovarskou surovinou je chmeľ (*Humulus lupulus*). Sú to sušené hlávky samčích kvetov chmeľu európskeho, špeciálne vyšľachteného na tieto účely, ktorý dodáva pivu príjemnú horkastú chuť a zároveň pôsobí v pive ako konzervant. Dobrý chmeľ má jemné rovnomerné, žltozelené šištinky s veľkým obsahom Lupulínu (žltého prášku). Historické poznatky o pestovaní chmeľu na Slovensku sa nachádzajú v urbároch zo 16. až 18. storočia. Chmeľ sa v tomto období pestoval vo viacerých oblastiach nášho územia. Obchodným pojmom v 19. storočí v dejinách slovenského chmeliarstva je pestovanie chmeľu prisťahovalcami v Bábke. Dokonca tu založili Spolok báčian-

ských chmeliarov a ako jedni z prvých na svete vydávali chmeliarske noviny. Po vzniku republiky sa chmeľnice rozšírili i do okolia Galanty, Trnavy a Piešťan. Aj keď pestovanie tejto plodiny bolo úspešné, nepriaznivá hospodárska kríza ho dočasne zlikvidovala. Na tradíciu pestovania chmeľu na Slovensku sa podarilo nadviazať až po druhej sv. vojne v okresoch Trebišov, Trnava, Topoľčany a Trenčín. Poslednou základnou surovinou pri výrobe piva je pivovarská voda. Vysoké požiadavky sú kladené na varnú vodu. Pôvodne sa na tieto účely používala spodná voda, no pri dnešnom nedostatku spodných vôd sa po náročnej úprave používajú aj povrchné vody.

Technológia výroby piva je náročný proces skladajúci sa z troch základných fáz. Prvou je príprava a výroba mladiny - várky. Mladina v laickom preklade je cukornatý medziprodukt, ktorý obsahuje extraktívne látky zo sladu a chmeľu. Podľa množstva alkoholu v mladine sa zaraďuje aj pivo do rôznych stupňov. 8% pivo má približne 2 % alkoholu, 10 % výčapné pivo má okolo 3 % alkoholu a 12 % ležiaky mávajú od 3,5 do 4 % alkoholu, ba aj viac.

Druhou fázou výroby piva je kvasenie a odkvasovanie ochladenej mladiny. Sú dva druhy kvasenia, spodné a vrchné a u nás na Slovensku sa používa spodné kvasenie pri teplote 5-10°C.

Tretou, záverečnou fázou je stáčanie piva, filtrácia a u niektorých druhov aj pasterizácia. Najmä ležiaky sa pred plnením do fliaš pasterizujú, aby sa tak dosiahla niekoľkomesačná trvanlivosť. Pivo sa pôvodne stáčalo do drevených sudov, neskôr do hliníkových, dnes sa používajú sudy nerezové. História piva v sklenných fľašiach je pomerne mladá a veľký rozmach nastal v roku 1928. Dnes sú veľmi populárne aj piva v plechovkách. Etikety na pivných fľašiach okrem iného slúžia, ako ochranné známky pivovaru. Na kvalitu už vyrobeného piva má veľký vplyv aj jeho skladovanie. V letných mesiacoch sa sudové pivo skladuje pri teplote do 7°C v zime od 7°C do 10°C. Pivu vychladenému pod 4°C hrozí vznik chladového zákalu, naopak teplé pivo stráca chuť vplyvom unikajúceho oxidu uhličitého a pri čapovaní nadmerne pení. Naprieč našou krajinou je rozosiatych 15 pivovarov, ktoré v súčasnosti tento nápoj vyrábajú.

Produkcia piva prináša okrem osvieženia aj rôzne zaujímavosti či kuriozity. Anglický potápač Jim Phillips vypil jednu z ôsmich fliaš piva, ktorú našiel pri potápaní sa v mori, až potom zistil, že vlastne minul asi tisíc libier. Fľaše pôvodne pochádzali z obchodnej lode Loch Shiel prevážajúcej alkohol, ktorá sa potopila v roku 1894. V londýnskej aukcii Sotheby spolu so spoločníkom zvyšných sedem fliaš vydražili v cene 1000 libier za kus. Vo svete sú celé kluby zberateľov pivných suvenírov - etikiet, otváračov, pivných táčok, pohárov, fliaš i uzáverov. Ľudia pre zábavu organizujú súťaže v pití piva, dvíhaní pivných sudov, aj pivné festivaly. V hostinci pri pive sa predebatuje dianie v obci, v krajine i vo svete, vzniká aj zaniká veľa sporov i vtipov. Len je treba dodržať zásadné pravidlo - **všetko s mierou.**

Martin Okasa

Šachový turnaj O pohár starostu obec

Poslednú februárovú nedeľu sa v Kultúrnom dome Štefanov uskutočnil tretí ročník šachového turnaja O pohár starostu obce. Hralo sa v dvoch kategóriách. Mládež do 14 rokov, ako súčasť súťaže GPX Slovenska a turnaj bez obmedzenia veku.

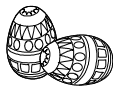
Vítazom turnaja sa stal **Milan Tomčík** z ŠK Rajecké Teplice, druhý pohár si odniesla **Monika Nemečková** z ŠK Osuské, tretí pohár putoval do ŠK Trakovice a jeho majiteľom sa stal **Bystřík Tupý**.

Mládežnícky turnaj sa hral v šiestich kategóriách. Dievčatá a chlapci do 8, 11 a 14 rokov. Celkovým víťazom sa stal **Brian Takáč** z Dvorov nad Žitavou. Tri medaily sa ušli aj našim šachistom. **Bernadeta Štefanová** vyhrala kategóriu D11. **Juraj Klimeš** skončil 3. v kategórii C14 a **Lucia Černá** bola tretia v kategórii D14.

Karel Klimeš

Vedomosti, tvorivosť a fantázia za bránami školy

Opäť tu máme sviežu, voňavú a čistú jar. V prírode sa rodí nové potomstvo, upratujeme si na priedomí a v záhradkách, dýchame čerstvý jarý vzduch, v ľudskej myslí sa nám rodia nové myšlienky...

Koho aj v tomto jarňom období zaujíma ako plynie život v našej škole, sprostredkovávame niekoľko informácií.

Druhý polrok školského roka sa už prehupol do druhej polovice a my môžeme s uspokojením konštatovať, že naši žiaci sa rozvíjajú po všetkých stránkach. Posúďte však sami, ako pracujeme na zdokonaľovaní ich vedomostí, zručností a súčasne podporujeme ich tvorivosť. Žiaci sa vyučujú prostredníctvom rôznych organizačných foriem v zmysle Školského vzdelávacieho programu. Veľkým prínosom je jazyková učebňa a novozriadená učebňa Modernizácie vzdelávania. Výuka je obohatená o názorné prezentácie prostredníctvom nových počítačov, dataprojektoru, ktoré rozvíjajú u žiakov tvorivosť a dopyt po nových informáciách. Na hodinách informatiky sa už od druhého ročníka žiaci učia bezpečne narábať s internetom, zhotovovať si rôzne pomôcky, pracovať s fotoaparátom.

5. februára sa konal rozprávkový zápis prvákov, kde rozprávkové bytosti víťali v škole nových kamarátov. Prijatých do 1. ročníka máme 12 žiakov.

10. marca prebehlo celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka v predmetoch matematika a slovenský jazyk. Pre našich deviatikov to bola ich prvá skúška a overenie vedomostí pred odchodom na strednú školu. Ani žiaci v školskom klube detí nezahľávajú. Stretajú sa každý utorok a štvrtok poobede a pod režisérskou taktovkou pani vychovávateľky Riškovej pripravujú

✂

Zahrajte sa Sudoku

Meno a Priezvisko:

Adresa a č. d. :

	2	6			9			
			8		5	7		3
				2			1	
		1				3	8	7
	9		2		1		5	
6	7	4				1		
	4			3				
9		7	6		4			
		3				8	7	

divadelné predstavenie.

Okrem povinného vyučovania sa skúsení pedagógovia zapájajú so svojimi žiakmi do rôznych súťaží a mimoškolských aktivít, kde dosahujú pekné výsledky.

V okresnom kole Matematickej olympiády skončila na 2. mieste **Tatiana Dvorská**, žiačka 5. triedy. V recitačnej súťaži Hurbanov pamätník v obvodnom kole zvíťazili všetci naši recitátori. **Vít Bartal**, žiak 4. triedy získal 1. miesto, **Tatiana Dvorská** 1. miesto a **Dominik Cvečka**, žiak 9. triedy získal 2. miesto. Na Rozprávkovom vretienku nás reprezentovala v Senici **Martina Križánková**, žiačka 3. triedy, kde obsadila 2. miesto.

Žiačky 9. ročníka **Bibiána Butašová**, **Barbora Cvečková** a **Gabriela Klimešová** priniesli z Biblickej olympiády 1. miesto a postupujú do Bratislavy.

Pevne verím, že na tieto úspechy čoskoro nadviažu aj mnohé ďalšie, pretože nás čaká tretie kolo vedomostnej súťaže Rastlinky a zvieratá našich lesov, kde tím žiakov 3. ročníka sa po dvoch kolách drží na prvom mieste. Taktiež nás čaká okresné kolo Pytagoriády, súťaže v speve a mnohé ďalšie.

Treba oceniť zodpovednosť, s ktorou všetci súťažiaci a učitelia pristupujú k príprave, šírila dobré meno našej školy a vytrvalo idú za svojím cieľom.

Mgr. Zuzana Burdová

Aktuality zo škôlky

„Jar k nám letí, má zelené krídla,“ spievajú si deti v materskej škole. Nielen farby sa deti učia spoznávať formou tematických hier, ale všakovaké rozprávkové postavy prišli do škôlky počas „rozprávkového dňa.“ Deti sa premenili na princezničky, víly a zvieratká z klasických rozprávok, ale aj na postavy zo súčasných televíznych seriálov.

A čo nás ešte čaká?

V apríli sa vyberieme za zdravím a otužovaním, Spoločne so žiakmi základnej školy sa zúčastníme plaveckého výcviku.

V máji pôjdeme za kultúrou do divadla v Trnave.

Dana Vizváryová

Pozvánka na pripravované akcie

9. 5. 2010 o 15.00 hod bude v kultúrnom dome oslava **Dňa matiek**

17. 7. 2010 od 13. 00 hod bude v areáli ZŠ prebiehať 5. ročník hasičskej súťaže **Pohár starostu obce Štefanov**

Ďalšie akcie sú v stave rozpracovanosti a preto zatiaľ žiadne konkrétne informácie neuvádzame

O všetkých dôležitých informáciách v obci sa dozviete prostredníctvom hlásení v obecnom rozhlase. Informácie dlhodobšieho charakteru sú uverejňované i na obecnej internetovej stránke: www.obcestefanov.sk

Vylúštenú sudoku vystrihni doplni osobnými údajmi a vhod do pripravenej schránky na Obecnom úrade v Štefanove do **30. 4. 2010**. Zo správnych riešení vylosujeme troch výhercov, ktorých mená uverejníme v budúcom čísle Štefanovínok.

Lúštitelky osemsmerovky boli len dve, a tak pán starosta vylosoval jednu výherkyňu, ktorou sa stala slečna **Ľubica Čelústkova**. Finančnú výhru 10€ si môže prevziať na obecnom úrade. Srdečne gratulujeme.

Rozprávkový deň v MŠ.

Šachový turnaj O pohár starostu.

Koledníci Dobrej noviny.

Zápis prvákov do ZŠ.

*V novej jazykovej učebni
- na hodine angličtiny.*

Fašiangy 2010.

ŠTEFANOVinky. Občasník pre obyvateľov obce a okolia. Vydáva Obecný úrad v Štefanove. Zaregistrované na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 3545/09. Náklad: 450 kusov. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň Durlák Senica. Adresa redakcie: OcÚ Štefanov 347, tel.: 034-6537 129, e-mail: obecstefanov@stonline.sk, www.obecstefanov.sk